

S İ R K Ü L E R : 2 0 1 6 / 3 9

19.08.2016

MATRAH ve VERGİ ARTIRIMI

(6736 Sayılı BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASINA İLİŞKİN KANUN)

19.08.2016 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun’un 5. maddesi ile mükelleflere 2011 ila 2015 yıllarına ilişkin matrah ve vergi artırımı imkanı getirilerek, bu dönemlere ilişkin vergisel risklerin ortadan kaldırılmasına olanak tanınmıştır.

Matrah ve vergi artırımına ilişkin özellik arz eden hususlar aşağıdaki gibidir.

1) Matrah Artırımı İstenilen Yıllar İçin Yapılabileceği Gibi İstenilen Vergi Türleri İçinde Yapılabilir :

Matrah artırımında bulunmak zorunluluğu olmadığı gibi, mükellefler 2011 ila 2015 arası dilediği yıllar ve vergi türü (bazı istisnai haller dışında) için matrah artırımında bulunabilirler. İdarenin, artırımında bulunulmayan yıllar ve vergi türleri için inceleme yapma hakkı saklıdır.

Örneğin : (A) A.Ş. 2011 ila 2015 yıllarında Kurumlar Vergisi, K.D.V., gelir ve kurumlar vergisi stopajına ilişkin artırım yaparken, (B) Ltd. Şti. ise yalnızca 2012-2013 yılları Kurumlar Vergisi matrah artırımında bulunabilecektir.

(A) A.Ş. tüm yıllar ve vergi türleri için tarhiyat riskini ortadan kaldırırken (B) Ltd. Şti.’nin ise sadece matrah artırdığı 2012-2013 yıllarında kurumlar vergisi açısından tarhiyat riski söz konusu olmayacaktır.

2) Artırılan Matrahlar İçin Geçici Vergi Hesaplanmayacak ve Tahsil Edilmeyecektir :

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllar için ayrıca geçici vergi hesaplanmayacak ve tahsil edilmeyecektir. Artırımında bulunulan yıllarda geçici vergi içinde tarhiyat riski bertaraf edilmiş olacaktır.

3) Matrah Artırımından Yararlanabilmek İçin Bağlı Bulunulan Vergi Dairesine 31.10.2016 Tarihine Kadar Müracaatta Bulunulmalıdır :

Mükellefler, en geç 31.10.2016 tarihine kadar (bu tarih dahil) bağlı buldukları Vergi Dairesine başvurmadıkları takdirde 6736 sayılı Kanun ile getirilen matrah ve vergi artırımı hükümlerinden yararlanamayacaklardır.

4) Matrah Artırımından Yararlanamayacak Mükellefler :

Vergi Usul Kanunu’nun 359. maddesinin (b) fıkrasındaki “defter kayıt ve belgeleri yok edenler veya defter sahifelerini yok ederek yerine başka yapraklar koyanlar veya hiç yaprak koymayanlar veya belgelerin asıl ve suretlerini tamamen veya kısmen sahte olarak düzenleyenler” matrah artırımından yararlanamazlar.

5) Gelir Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırımı :

Gelir Vergisi mükellefleri vermiş oldukları yıllık beyannamelerinde (ihtirazi kayıtla verilenler dahil) vergiye esas alınan matrahları 2011 yılında %35, 2012 yılında %30, 2013 yılında %25, 2014 yılında %20, 2015 yılında ise %15 oranından az olmamak üzere artırırlar. Bu şekilde hesaplanan vergi aşağıda belirtilen maktu tutarlardan az olamaz.

Yıllık Beyannamelerde zarar beyan edilmesi veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da beyanname verilmemiş olması halinde, işletme esasına göre defter tutanlar için 2011 yılında 9.500 TL’den, 2012 yılında 9.890 TL’den, 2013 yılında 10.490 TL’den, 2014 yılında 11.160 TL’den, 2015 yılında 12.650 TL’den, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı için 2011 yılında 14.000 TL’den, 2012 yılında 14.820

TL'dan, 2013 yılında 15.740 TL'dan, 2014 yılında 16.740 TL'dan, 2015 yılında 18.970 TL'dan az olamaz.

Gelir sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler için vergilendirmeye esas alınacak asgari matrah, bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutarların 1/10'undan, geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar için 1/5'inden, geliri bunlar dışında kalan diğer gelir vergisi mükellefleri için ise işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş tutardan az olamaz. Gayrimenkul sermaye iratları için istisna tutarları dikkate alınmaz.

Birden fazla gelir unsuru elde eden mükelleflerce, vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olunmaması için ilgili gelir unsuru itibariyle matrah artırımı yapılması şarttır.

İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kıst dönemde faaliyette bulunan mükellefler için asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.

Artırılan matrahlar %20 oranında vergilendirilir. Ancak artırımda bulunulan yıla ait yıllık beyannamelerin kanuni süresinde verilmiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerin süresinde ödenmiş ve Kanun'un 2. Ve 3. maddelerinde yer alan kesinleşmiş alacaklar ve kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacakların yapılandırılmasından istifade edilmemiş olması şartıyla artırılan **matrahlar %15 oranında vergilendirilebilecektir.**

Daha önce nezdinde vergi incelemesi yapılmış mükellefler, vergi incelemesi yapılan yıllar içinde artırımda bulunabilirler.

Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak bu kanunun yayımlandığı tarihten önce yapıлып kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile dikkate alınır.

ASGARİ ARTIRIM TUTARLARI

YILLAR	MATRAH ARTIRIMI ORANI	BİLANÇO ESASINA GÖRE DEFTER TUTANLAR İLE SERBEST MESLEK ERBABI İÇİN ASGARİ TUTAR	GELİRİ SADECE BASİT USULE TABİ TİCARİ KAZANÇTAN OLUŞAN MÜKELLEFLERDE UYGULANACAK ASGARİ TUTAR	GELİRİ SADECE GMSİ OLAN MÜKELLEFLERDE UYGULANACAK ASGARİ TUTAR	İŞLETME HESABI ESASINA GÖRE DEFTER TUTANLAR İLE DİĞER GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ İÇİN ASGARİ TUTAR	ARTIRILAN TUTARA UYGULANACAK VERGİ ORANI	
						NORMAL VERGİ ORANI	İNDİRİLMİŞ VERGİ ORANI
2011	% 35	14.000	1.400	2.800	9.500		
2012	% 30	14.820	1.482	2.964	9.890		
2013	% 25	15.740	1.574	3.148	10.490	% 20	% 15
2014	% 20	16.740	1.674	3.348	11.160		
2015	% 15	18.970	1.897	3.794	12.650		

Örnek : Bilanço esasına göre defter tutan mükellef (A) 2011 yılında 50.000 TL, 2012 yılında 42.000 TL, 2013 yılında 30.000 TL matrah, 2014 ve ekim ayı itibariyle ticari faaliyetini sona erdirdiği 2015 yılında zarar beyan etmiştir. Mükellef (A)'nın 2013 yılı hesaplarının incelenmesi sonucunda 40.000 TL matrah farkı tespit edilmiş bu tutar yargı aşamaları sonrasında kesinleşmiştir. Bu durumda mükellef (A)'nın matrah artırımı aşağıdaki gibi olacaktır. (Mükellefin geçmiş dönem beyannamelerini süresinde verdiği, idareye vadesi geçmiş herhangi bir borcunun olmadığı ve %15 indirimli orandan istifade edebileceği varsayılmıştır. Aksi halde %20 oranında vergi hesaplanacaktır)

Yıllar	Beyan Edilen Matrah	Artırım Oranı	Artırılan Tutar	Asgari Matrah	İndirilmiş Vergi Oranı	Ödenecek Vergi
2011	50.000	% 35	17.500	14.000	% 15	2.625
2012	42.000	% 30	12.600	14.820	% 15	2.223
2013	70.000 (30.000+40.000)	% 25	17.500	15.740	% 15	2.625

2014	-	% 20	-	16.740	% 15	2.511
2015	-	% 15	-	15.808	% 15	2.371

Aksine bir açıklama yapılmadığı müddetçe inceleme yapılan ve tespit edilen matrah farkı üzerinden tarhiyat yapılsa da Kanun'un 2. ve 3. Maddelerinden istifade edilmediği, 2013 yılı G.V. beyannamesinin kanuni süresinde verilmesi ve beyan edilen 30.000 TL matrah üzerinden hesaplanan verginin süresinde ödenmesi koşulu ile 2013 yılında da %15 indirilmiş vergi oranının tatbik edileceği sonucu çıkmaktadır.

6) Kurumlar Vergisi Mükelleflerinde Matrah Artırımı :

Kurumlar Vergisi Mükellefleri, gelir vergisi mükellefleri gibi 2011 yılında %35, 2012 yılında %30, 2013 yılında %25, 2014 yılında %20 ve 2015 yılında %15 oranında matrah artırırlar. Bu şekilde hesaplanan tutarlar aşağıda belirtilen maktu tutarlardan az olamaz. Zarar beyan edilmiş olması, indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması halinde vergilendirmeye esas alınacak matrahlar 2011 yılında 28.000 TL'den, 2012 yılında 29.650 TL'den, 2013 yılında 31.490 TL'den, 2014 yılında 33.470 TL'den ve 2015 yılında 37.940 TL'den az olamaz. Artırılan matrahlar %20 oranında vergilendirilecek olmakla birlikte gelir vergisi matrah artırımında bahsettiğimiz koşulların yerine getirilmesi koşulu ile vergi oranı %15 olacaktır.

Yıllar	Matrah Artırım Oranı	Asgari Artırım Oranı	Normal Vergi Oranı	İndirilmiş Vergi Oranı
2011	% 35	28.000		
2012	% 30	29.650		
2013	% 25	31.490	%20	%15
2014	% 20	33.470		
2015	% 15	37.940		

Kurumlar vergisi mükelleflerinin 193 sayılı Kanun'un geçici 61. Maddesine göre vergi tevkifatına tabi tutulmuş kazanç ve iratlarının (yatırım indirimi istisnası) bulunması halinde vergi incelemesi ve tarhiyata muhatap olmamaları açısından bu kazanç ve iratlar üzerinden tevkif edilen vergilerin yıllar itibariyle %35 ila %15 arasında artırılması şarttır.

Yatırım indirimi istisnasının muhtasar beyanname ile beyan edilmemiş olması halinde, tevkifat matrahlarının kurumlar vergisi asgari matrah artırımının %50'sinden az olmamak üzere beyan edilmesi gerekmektedir. Artırılan matrahlar %15 oranında vergilendirilir.

Kurumlar vergisi mükelleflerinde yatırım indirimi istisnası söz konusu ise inceleme ve tarhiyat riskinden kurtulmak için hem kurumlar vergisi matrahının hem de yatırım indirimi stopajının artırılması gerekmektedir.

Yıllar	Yatırım İndiriminin Beyanı Halinde Vergi Artırım Oranı	Yatırım İndiriminin Beyan Edilmemiş Olması Halinde Stopaj Matrahının Asgari Oranı	Vergi Oranı
2011	% 35	14.000 TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	
2012	% 30	14.825 TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	%15
2013	% 25	15.745 TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	
2014	% 20	16.735 TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	
2015	% 15	18.970 TL'den az olmamak üzere gerçek yatırım indirimi stopaj matrahı	

Örnek : (X) A.Ş. 2011 yılında zarar, 2012 yılında 50.000 TL, 2013 yılında 80.000 TL, 2014 yılında 400.000 TL ve 2015 yılında 500.000 TL beyan etmiştir. 2014 yılında 150.000 TL, 2015 yılında ise 200.000 TL yatırım indirimi istisnasından yararlanmış, 150.000 TL için 29.700 TL stopaj beyan edilmiş ve ödenmiş 200.000 TL için ise muhtasar beyanname verilmemiştir. (Mükellefin geçmiş dönem beyannamelerini süresinde verdiği, idareye vadesi geçmiş herhangi bir borcunun olmadığı ve %15 indirimli orandan istifade edebileceği varsayılmıştır. Aksi halde %20 oranında vergi hesaplanacaktır)

Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı

<u>Yıllar</u>	<u>Beyan Edilen K.V. Matrahı</u>	<u>Matrah Artırım Oranı</u>	<u>Artırılan Tutar</u>	<u>Asgari Matrah İndirim</u>	<u>İndirim Vergi Oranı</u>	<u>Ödenecek Vergi</u>
2011	-	% 35	-	28.000	% 15	4.200
2012	50.000	% 30	15.000	29.650	% 15	4.447,5
2013	80.000	% 25	20.000	31.490	% 15	4.723,5
2014	400.000	% 20	80.000	33.470	% 15	12.000
2015	500.000	% 15	75.000	37.940	% 15	11.250

Yatırım İndirimi Stopajı Artırımı

<u>Yıl</u>	<u>Beyan Edilen Stopaj Tutarı</u>	<u>Artırım Oranı</u>	<u>Ödenecek Stopaj Tutarı</u>
2014	29.700	%20	5.940

<u>Yıl</u>	<u>Beyan Edilmesi Gereken Stopaj Matrahının Gerçek Tutarı</u>	<u>Asgari Tutar</u>	<u>Vergi Oranı</u>	<u>Ödenecek Vergi</u>
2015	200.000	18.970	% 15	30.000

7) Katma Değer Vergisinde Vergi Artırımı ve Matrah Beyanı :

K.D.V. mükelleflerinin, artırıma esas alınan ilgili yılın vergilendirme dönemlerinin tamamı için artırımda bulunmaları zorunludur. Yıl içinde işe başlama ve bırakma halinde faaliyette bulunulan vergilendirme dönemleri dikkate alınır. K.D.V. mükellefleri, her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerdeki (ihtirazi kayıtlarla verilenler dahil) hesaplanan K.D.V.'nin yıllık toplamı üzerinden 2011 yılı için %3,5, 2012 yılı için %3, 2013 yılı için %2,5, 2014 yılı için %2 ve 2015 yılı için %1,5 oranından az olmamak üzere arttırlar. K.D.V. Kanunu'nun 11/1-c ve geçici 17. maddesine göre tecil-terkin uygulamasından faydalanan mükellefler için artırıma esas tutarın belirlenmesinde, tecil edilen vergiler hesaplanan vergiden düşülür.

<u>Yıllar</u>	<u>Artırıma Esas Olacak Tutar</u>	<u>Vergi Artırımı Oranı</u>
2011	Verilen beyannamelerdeki hesaplanan K.D.V.'lerin yıllık tutarı	% 3,5
2012	“ “	% 3
2013	“ “	% 2,5
2014	“ “	% 2
2015	“ “	% 1,5

Örnek : (Y) Ltd. Şti. K.D.V. açısından yalnızca 2013 yılında K.D.V. artırımında bulunmuştur. 2013 yılında Ocak – Aralık vergilendirme dönemlerinde hesaplanan K.D.V.’nin toplam tutarı 625.000 TL’dir. Şirket $(625.000 \times \%2,5 =)$ 15.625 TL K.D.V. artırımında bulunarak bu vergi türü itibariyle riskini ortadan kaldırmış olacaktır.

İlgili yılda en az 3 vergilendirme dönemine ait K.D.V. beyannamesi verilmiş ise hesaplanan K.D.V.’nin ortalaması bir yıla iblağ edilerek artırıma esas olacak hesaplanan K.D.V. tutarı bulunur ve ilgili yılın oranına göre hesaplama yapılır.

İlgili yılda sadece 1-2 dönem K.D.V. beyannamesi verilmiş ya da hiç verilmemişse veya hesaplanan K.D.V. çıkmamışsa, ilgili yıl içinde gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması kaydıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında K.D.V. artırımında bulunması gerekir. Hesaplanan K.D.V. yaratmayan işlemler ile vergiye tabi işlemlerin bir arada olması nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin ödemeleri gereken K.D.V. tutarı artırılan gelir ya da kurumlar vergisi matrahının %18’den aşağı olamaz.

İlgili yılda 1-2 dönem K.D.V. beyannamesi verilmesi ya da beyanname verilmemesi durumu adi ortaklık, kolektif ve adi komandit şirketlerde söz konusu olursa ortakların tamamının matrah artırımında bulunmaları zorunludur.

İLGİLİ YILIN EN AZ 3 DÖNEMİNE AİT KDV BEYANNAMELERİNİN VERİLMİŞ OLMASI HALİNDE VERGİ ARTIRIMI UYGULAMASI			İLGİLİ YILDA SADECE 1-2 DÖNEM KDV BEYANNAMESİ VERİLMİŞ YA DA HİÇ KDV BEYANNAMESİ VERİLMEMİŞSE VEYA HESAPLANAN KDV ÇIKMAMIŞSA ARTIRIM UYGULAMASI	
YILLAR	ARTIRIMA ESAS OLACAK TUTAR	VERGİ ARTIRIM ORANI	BEYANA ESAS OLACAK TUTAR	VERGİ ORANI
2011	Verilen Beyannamelerdeki	% 3,5	GV ya da KV matrah artırımında bulunmak kaydıyla artırılan GV ya da KV matrahı	% 18
2012	Hesaplanan KDV’lerin	% 3		
2013	Ortalamasının 1 Yıla İbلاغ	% 2,5		
2014	Edilmesi ile Bulunacak	% 2		
2014	Yıllık Hesaplanan KDV Tutarı	% 1,5		
HESAPLANAN KDV OLMAYAN İŞLEMLER İLE KDV’YE TABİ İŞLEMLERİN BİR ARADA BULUNMASI HALİNDE KARŞILAŞTIRMA			UYGULANACAK ARTIRIM USULÜ	
YILLAR	Gelir ya da KV açısından matrah artırımını halinde bulunacak tutarın %18’i	KDV artırım oranları esas alınarak hesaplanan tutar	Büyük olan dikkate alınır	
2011				
2012				
2013				
2014				
2015				

Örnek : (Z) A.Ş. 2013-2014 ve 2015 yılları K.D.V. artırımını yapmak istemektedir.

2013 yılı için 5 vergilendirme döneminde beyanname vermiş ve toplam 300.000 TL hesaplanan K.D.V. beyan etmiştir. 2014 yılının tüm dönemlerinde beyanname vermekle birlikte istisnalar nedeniyle hesaplanan K.D.V. çıkmamıştır. Şirket 2014 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesinde zarar beyan etmiştir. 2015 yılında 2.000.000 TL kurumlar vergisi matrahı beyan eden şirketin hesaplanan K.D.V.’si 2.500.000 TL olup, istisnaya tabi işlemleri de mevcuttur.

Buna göre şirket;

2013 yılında vergi artırım yöntemini uygulayarak hesaplanan K.D.V.'yi 1 yıla tamamlayacaktır.

$300.000 / 5 = 60.000$ TL Aylık ortalama hesaplanan K.D.V.

$60.000 \times 12 = 720.000$ TL Yıllık hesaplanan K.D.V.

$720.000 \times \%2,5 = 18.000$ TL K.D.V.

2014 yılında matrah beyanı yöntemini uygulayacaktır. K.V. Beyannamesi için 33.470 TL (asgari matrah) artırmak zorundadır.

$33.470 \times \%18 = 6.024,60$ TL K.D.V.

2015 yılında istisnaya tabi işlemlerle, K.D.V.'ye tabi işlemlerin bir arada bulunması nedeniyle karşılaştırma yöntemi uygulanacaktır.

K.V. Matrahı	:	2.000.000 TL
Artırım Oranı	:	%15
K.V. Artırım Tutarı	:	54.000 TL
(300.000 x %18)		
Hesaplanan K.D.V.	:	2.500.000 TL
K.D.V. Artırım Tutarı	:	%1,5
Kıyaslanacak K.D.V. Artırımı	:	37.500 TL
Tutarı		
(2.500.000 x %1,5)		

2015 yılı için 54.000 TL K.D.V. artırımında bulunacaktır.

2013 yılında 18.000 TL KDV, 2014 yılında ($33.470 \times \%15 =$) 5.020,50 K.V., 6.024 TL K.D.V., 2015 yılında ($300.000 \times \%15 =$) 45.000 TL K.V. ve 54.000 TL K.D.V. artırımında bulunacaktır.

8) Ücret Stopajında Vergi Artırımı :

Artırım yıllık olarak istenilen yıl/yıllar için yapılabilir. K.D.V.'de olduğu gibi belli bir dönem/dönemler için yapılamaz.

Artırımında bulunmak isteyen mükellefler, muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2011 yılı için %6, 2012 yılı için %5, 2013 yılı için %4, 2014 yılı için %3 ve 2015 yılı için %2 oranından az olmamak üzere vergi artırımında bulunurlar.

İlgili yılda ücret stopajına ilişkin en az bir beyanname verilmiş ise beyan edilmiş ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek gelir vergisi matrahı bulunur ve yukarıdaki oranlar uygulanarak vergi hesaplanır.

Hiç beyanname verilmemiş olması halinde ise;

- Kanun'un yayımlandığı tarihten önce ilgili yılda verilmiş olan aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi,

- İlgili yılda aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde, bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar verilmiş olmak kaydıyla izleyen vergilendirme dönemlerinde verilen ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi.
- Bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar aylık prim ve hizmet belgesinin hiç verilmemiş olması halinde iki işçi,

çalıştırıldığı kabul edilerek, ilgili yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas alınarak hesaplanan matrah üzerinden ilgili yıla ait oranlar tatbik edilerek vergi artırımı yapılır.

	ARTIRIMA ESAS MATRAH	ARTIRIMA ESAS ÖDENECEK VERGİ
İLGİLİ YILDA ÜCRETLİLERDEN YAPILAN VERGİ KESİNTİSİ İLE İLGİLİ OLARAK EN AZ 1 DÖNEMDE MUHTASAR BEYANNAME VERMİŞ OLAN MÜKELLEFLER AÇISINDAN VERGİ ARTIRIMI	- Artırım yapılacak yıl içindeki tüm dönemler için muhtasar beyanname verilmişse, bu beyannamelerde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarın yıllık toplamı, artırıma esas alınacak matrahtır. - Bir yılda 1 ya da daha fazla dönem için muhtasar beyanname verilmişse, bu beyanname ya da beyannamelerde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutar ortalaması alınmak suretiyle bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas alınacak yıllık matrah hesaplanır.	Artırıma esas alınacak matrah üzerinden;
İLGİLİ YILDA ÜCRETLİLERDEN YAPILAN VERGİ KESİNTİSİ İLE İLGİLİ OLARAK HİÇ BEYANNAME VERMEMİŞ OLAN MÜKELLEFLER AÇISINDAN VERGİ ARTIRIMI	Hiç beyanname verilmemiş olması halinde, artırımda bulunulan yıla ilişkin her bir muhtasar dönemde; * Artırım yapılacak yılda verilmiş olan prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama işçi sayısı kadar işçi, * Artırım yapılacak yılda hiç prim ve hizmet belgesi verilmemişse, artırım yapılacak yılı izleyen dönemlerde (bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar) verilmiş olan ilk aylık prim ve hizmet belgesindeki işçi sayısı kadar işçi, * Bu kanunun yayımlandığı tarihe kadar hiç aylık prim ve hizmet belgesi verilmemişse en az iki işçi, çalıştırıldığı kabul edilir. Bu şekilde belirlenen işçi sayısına artırım yapıldığı yılın son vergilendirme döneminde geçerli olan asgari ücretin brüt tutarı esas yıllık artırım matrahı tespit edilir.	2011 yılı için %6 2012 yılı için %5 2013 yılı için %4 2014 yılı için %3 2015 yılı için %2

Örnek : (C) A.Ş. 2014 yılının 10 ayında ücret ödemelerini muhtasar beyanname ile beyan etmiş olup, gayrisafi tutarlarının toplamı 20.000 TL'dir.

Buna göre (C) A.Ş.

$20.000 \times / 10 = 2.000$ TL Ücretin gayrisafi tutarının aylık ortalaması

$2.000 \times 12 = 24.000$ TL 1 yıla iblağ edilen tutar

$24.000 \times \%3 = 720$ TL Artırıma esas ödenecek vergi

9) Bazı Ödemelerde Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopajına İlişkin Artırım :

Muhtasar beyannamelerde G.V.K.'nun 94/2 maddesi (serbest meslek) ve 94/5-KVK 15/1-b maddeleri gereği (kira) yapılan ödemelere ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden 2011 yılında %6, 2012 yılında %5, 2013 yılında %4, 2014 yılında %3 ve 2015 yılında %2 oranından az olmamak üzere vergi hesaplanır.

G.V.K.'nun 94/3 maddesi, K.V.K.'nun 15/1-a ve 30/1-a maddeleri (yıllara sari inşaat onarım işleri) gereği yapılan ödemelere ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden yıl farkı gözetilmeksizin %1 oranında, G.V.K.'nun 94/11 maddesi (çiftçilerden satın alınan zırai mahsul ve hizmetler) ile 94/13. Maddesi (esnaf muafliğından yararlananlardan mal ve hizmet alımları) karşılığında yapılan ödemelerden ayrı ayrı olmak üzere ilgili yıllarda geçerli tevkifat oranının %25'i oranında hesaplanan vergi artırım konusu yapılacaktır.

Dönem içinde bir veya daha fazla muhtasar beyanname verilmiş olması halinde verilen beyannamelerdeki toplam tutar dikkate alınır, 1 yıla iblağ olunmaz.

Matrah artırımında bulunulan yıl içinde hiç beyanname verilmemiş olması veya verilmekle birlikte artırılması istenen ödeme türünün beyannamede bulunmaması halinde,

- G.V.K. 94/2. maddesinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükellefleri için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarının %50'si esas alınarak belirlenen G.V. stopaj matrahının %15 oranında hesaplanan vergiyi,
- G.V.K. 94/5, 5520 Sayılı K.V.K. 15/1-b maddelerindeki ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için beyana tabi geliri sadece G.M.S.İ.'den oluşan gelir vergisi mükellefleri için belirlenen asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir veya kurumlar vergisi matrahı üzerinden %15 oranında hesaplanan vergiyi,
- G.V.K. 94/3, 5520 Sayılı K.V.K. 15/1-a – 30/1-a maddelerinde yer alan ödemeler nedeniyle ilgili yıllar için bilanço esasına göre defter tutan mükellefler için belirlenmiş asgari gelir vergisi matrah tutarı esas alınarak belirlenen gelir veya kurum stopaj matrahı üzerinden %3, GVK 94/11. maddesinde yer alan ödemeler için %2, GVK 94/13. maddesinde yer alan ödemeler için %5 oranında hesaplanan vergiyi,

ödemek suretiyle inceleme ve tarhiyat riskini bertaraf ederler.

İLGİLİ YILLARDA BELİRTİLEN STOPAJI BEYAN EDEN MÜKELLEFLER AÇISINDAN ARTIRIM				
ARTIRIM ORANI				
YILLAR	ARTIRIMA ESAS TUTAR	YILLARA SARI İNŞAAT ONARIM İŞLERİNDE YAPILAN STOPAJDA (GVK 94/3; KVK 15/1-a ve 30/1-a) ARTIRIM ORAN	SERBEST MESLEK ve KİRA STOPAJINDA (GVK 94/2 ve 94/5; KVK 15/1-b) ARTIRIM ORAN	DİĞER ÖDEMELERE (GVK 94/11 ve 94/13) İLİŞKİN STOPAJ AÇISINDAN ORAN
2011	Muhtasar beyannamelerde bu ödemelere ilişkin yer alan gayrisafi tutarların yıllık toplamı	% 1	% 6	İlgili yılda geçerli stopaj oranının %25'i
2012			% 5	
2013			% 4	
2014			% 3	
2015			% 2	

Yıllar   G.V.K. 94/2   G.V.K. 94/5 –   G.V.K. 94/3 –   G.V.K. 94/11   G.V.K. 94/13
(Matrah/Oran)   K.V.K. 15/1-b   K.V.K. 15/1-a,   (Matrah/Oran)   (Matrah/Oran)

		(Matrah/Oran)	30/1-a (Matrah/Oran)		
2011	7.000 (%15)	2.800 (%15)	14.000 (%3)	14.000 (%2)	14.000 (%5)
2012	7.410 (%15)	2.964 (%15)	14.820 (%3)	14.820 (%2)	14.820 (%5)
2013	7.870 (%15)	3.148 (%15)	15.740 (%3)	15.740 (%2)	15.740 (%5)
2014	8.370 (%15)	3.348 (%15)	16.740 (%3)	16.740 (%2)	16.740 (%5)
2015	9.485 (%15)	3.794 (%15)	18.970 (%3)	18.970 (%2)	18.970 (%5)

Örnek : (S) A.Ş. yıllara sari inşaat-onarım işleri nedeniyle 2013 yılında muhtasar beyannamesinde 2.000.000 TL matrah beyan etmiştir. 2015 yılında ise muhtasar beyannamelerinde sehven yıllara sari inşaat işi beyan edilmemiştir. (S) A.Ş. 2013 ve 2015 yıllarında bu kanun hükümlerinden istifade edebilmek için,

Yıllar

2013	2.000.000	X %1	20.000 TL
		=	
2015	18.970	X %3	569 TL
		=	

ödeyecektir.

10) Diğer Hususlar :

- Matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu kanunun yayımlanmasından önce başlamış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. İnceleme ve takdir işlemleri kanunun yayımlandığı tarihi takip eden ayın başından itibaren 1 ay içinde sonuçlandırılmalıdır. Aksi halde işlemlere devam edilmez. Matrah veya vergi farkı tespit edilmiş ise, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunmuş olması şartıyla artırılan matrah ya da vergi mahsup edilir.
- Matrah veya vergi artırımları nedeniyle damga vergisi alınmaz, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları kesilmez.
- Matrah veya vergi artırımında bulunulması, V.U.K.'nun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.
- Hesaplanarak veya artırılarak ödenen vergiler gelir ve kurumlar vergisi matrahlarından gider/maliyet olarak indirilemez. Mahsup ve iade konusu yapılamaz. Ödenen K.D.V. ödenmesi gereken K.D.V.'den indirim konusu yapılamaz, iadeye konu edilemez.
- K.D.V. Artırımında bulunulması halinde, sonraki döneme devreden K.D.V. yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile ilgili idarenin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin beyan ettikleri matrahları artırımları halinde daha önce tevkif yolu ile ödedikleri vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilemez. Daha önce tevkif yolu ile ödenen vergilerin iadesi ile ilgili taleplere ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.
- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları artırılan G.V. ve K.V. matrahlarından indirilemez. G.V. ve K.V. mükellefleri matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'sini 2016 ve izleyen yıllar karından mahsup edemezler.
- Matrah veya vergi artırımını ile ilgili olarak doğru beyan yapılmaması ya da vergi hataları nedeniyle eksik tahakkuk eden vergiler, ilk taksit ödeme süresinin sonunda tahakkuk etmiş sayılır.

11) Ödeme :

Matrah ve vergi artırımından 31.10.2016 tarihine kadar ilgili Vergi Dairesine başvurmak suretiyle yararlanmak isteyen mükellefler ödenecek tutarın tamamını 30.11.2016 tarihine kadar ödemeleri halinde, kanunun yayımlandığı tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için herhangi bir faiz ödemezler.

Mükelleflerin ilk taksidi 30.11.2016 tarihi olmak üzere ödenecek vergiyi 6,9,10 ve 12 eşit taksitte **ikişer aylık** dönemler halinde ödemeleri mümkündür.

Taksitle yapılacak ödemelerde;

Altı eşit taksit (1,045)
Dokuz eşit taksit (1,083)
On iki eşit taksit (1,105)
On sekiz eşit taksit (1,15)

katsayı ile çarpılır. Bulunan tutar taksit sayısına bölünür ve ikişer aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

Örneğin : Matrah artırımını neticesinde 800.000 TL ödemesi gereken mükellef (A) altı eşit taksitte bu tutarı ödemek isterse $800.000 \times 1,045=836.000$ TL'yi 139.333 TL'lik taksitlerle 30.11.2017 tarihine kadar ödeyecektir.

Mükelleflerin tercih edilen süreden daha kısa sürede ödeme yapmaları halinde ödenecek tutar ilgili katsayıya göre düzeltilecektir.

Verginin süresinde ödenmemesi ya da eksik ödenmesi matrah ve vergi artırımından yararlanma hakkına engel olmaz. Kanunda belirtilen şekilde vergilerin ödenmemesi halinde 6183 sayılı Kanun'un 51. maddesine göre belirlenen oranın bir kat fazlası oranında uygulanacak gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil olunacaktır.

Mükelleflere kredi kartıyla ödeme imkanı da tanınmıştır.

Saygılarımızla,